

Organizacja Narodów Zjednoczonych

Tomasz A. Winiarczyk

ONZ

- powszechna organizacja międzynarodowa
- powstała 24 października 1945 r. (wejście w życie Karty Narodów Zjednoczonych)
- następczyni Ligi Narodów
- siedziba w Nowym Jorku
- obecnie liczy 193 państwa

Karta Atlantycka

- ośmiopunktowa deklaracja podpisana 14 sierpnia 1941 roku przez Winstona Churchilla i Franklina Delano Roosevelta na pokładzie okrętu HMS Prince of Wales, kotwiczącego u wybrzeży Nowej Funlandii na Oceanie Atlantyckim (stąd nazwa)
 - określała cele polityki Wielkiej Brytanii i USA w okresie II wojny światowej i po jej zakończeniu oraz zasady powojennych stosunków międzynarodowych

Karta Atlantycka – treść

1. Sygnatariusze nie dążą do zysków terytorialnych lub jakichkolwiek innych;
2. Sygnatariusze nie życzą sobie zmian terytorialnych, które nie zgadzałyby się z wolno wypowiedzianymi życzeniami narodów, których te zmiany dotyczą;
3. Sygnatariusze uznają prawo wszystkich narodów do wyboru formy własnego rządu; pragną przywrócenia niepodległości i niezależnych rządów w tych wszystkich państwach, które zostały pozbawione swej niepodległości;
4. Sygnatariusze będą się starali o to, aby wszystkie państwa, wielkie i małe, zwycięskie czy zwyciężone, miały dostęp na równych zasadach do światowego handlu i surowców, niezbędnych dla ich rozwoju ekonomicznego;
5. Sygnatariusze dążą do ustalenia jak najdalej idącej współpracy pomiędzy wszystkimi narodami na polu gospodarczym, by zapewnić wszystkim polepszenie warunków pracy, rozwój ekonomiczny oraz dobre warunki społeczne;
6. Sygnatariusze chcieliby, po ostatecznym pokonaniu tyranii hitlerowskiej, widzieć taki pokój, który by zapewnił wszystkim narodom warunki bezpiecznego życia wewnątrz swoich granic i dawał pewność, że wszyscy mieszkańcy wszystkich krajów będą mogli prowadzić życie wolne od lęku i nędzy;
7. Na zasadzie takiego pokoju, morza i oceany będą otwarte dla wszystkich;
8. Sygnatariusze wierzą, że wszystkie narody świata, zarówno ze względów praktycznych, jak i zasad moralnych, będą się musiały zgodzić na wyrzeczenie się metody przemocy.

THE Atlantic Charter

THE President of THE UNITED STATES OF AMERICA and the Prime Minister, Mr. Churchill, representing HIS MAJESTY'S GOVERNMENT IN THE UNITED KINGDOM, being met together, deem it right to make known certain common principles in the national policies of their respective countries on which they base their hopes for a better future for the world.

1. *Their countries seek no aggrandizement, territorial or other.*

2. *They desire to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the peoples concerned.*

3. *They respect the right of all peoples to choose the form of government under which they will live; and they wish to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them.*

4. *They will endeavor, with due respect for their existing obligations, to further the enjoyment by all States, great or small, victor or vanquished, of access, on equal terms, to the trade and to the raw materials of the world which are needed for their economic prosperity.*

5. *They desire to bring about the fullest collaboration between all nations in the economic field with the object of securing, for all, improved labor standards, economic advancement and social security.*

6. *After the final destruction of the Nazi tyranny, they hope to see established a peace which will afford to all nations the means of dwelling*

in safety within their own boundaries, and which will afford assurance that all the men in all the lands may live out their lives in freedom from fear and want.

7. *Such a peace should enable all men to traverse the high seas and oceans without hindrance.*

8. *They believe that all of the nations of the world, for realistic as well as spiritual reasons, must come to the abandonment of the use of force. Since no future peace can be maintained if land, sea or air armaments continue to be employed by nations which threaten, or may threaten, aggression outside of their frontiers, they believe, pending the establishment of a wider and permanent system of general security, that the disarmament of such nations is essential. They will likewise aid and encourage all other practicable measures which will lighten for peace-loving peoples the crushing burden of armaments.*

FRANKLIN D. ROOSEVELT

WINSTON S. CHURCHILL

August 14, 1941

Deklaracja Narodów Zjednoczonych (Deklaracja waszyngtońska)

- podpisana 1 stycznia 1942 roku przez przedstawicieli 26 państw w Waszyngtonie
- zobowiązanie się do walki z państwami faszystowskimi i niezawierania z nimi odrębnego pokoju
- państwa sprzymierzone użyją wszystkich sił oraz potencjału gospodarczego i politycznego w walce z hitleryzmem
- pierwszym oficjalny dokumentem, w którym pojawiło się określenie Narody Zjednoczone

DECLARATION BY UNITED NATIONS

(2) Each Government pledges itself to cooperate with the Governments signatory hereto and not to make a separate armistice or peace with the enemies.

The foregoing declaration may be adhered to by other nations which are, or which may be, rendering material assistance and contributions in the struggle for victory over Hitlerism.

DECLARATION BY UNITED NATIONS:

A JOINT DECLARATION BY THE UNITED STATES OF AMERICA, THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND, THE UNION OF SOVIET SOCIALIST REPUBLICS, CHINA, AUSTRALIA, BELGIUM, CANADA, COSTA RICA, CUBA, CZECHOSLOVAKIA, DOMINICAN REPUBLIC, EL SALVADOR, GREECE, GUATEMALA, HAITI, HONDURAS, INDIA, INDONESIA, NETHERLANDS, NEW ZEALAND, NICARAGUA, NORWAY, PANAMA, POLAND, SOUTH AFRICA, YUGOSLAVIA.

The Governments signatory hereto,

Having subscribed to a common program of purpose and principles embodied in the Joint Declaration of the President of the United States of America and the Prime Minister of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland dated August 14, 1941, known as the Atlantic Charter.

Being convinced that complete victory over their enemies is essential to defend life, liberty, independence and religious freedom, and to preserve human rights and justice in their own lands as well as in other lands, and that they are now engaged in a common struggle against savage and brutal forces seeking to subjugate the world, DECLARE:

(1) Each Government pledges itself to employ its full resources, military or economic, against those members of the Tripartite Pact and its adherents with which such government is at war.

Done at Washington
January First, 1942

The United States of America
by Franklin D. Roosevelt
The United Kingdom of Great Britain
& Northern Ireland
by Winston Churchill
on behalf of the Governments
of the Union of Soviet Socialist
Republics
by Joseph Stalin
National Government of the Republic of China
by Wang Kang

The Commonwealth of Australia
by Robert Menzies

The Kingdom of Belgium
by Paul-Henri Spaak
Canada
by Louis St. Laurent

The Republic of Costa Rica
by Rafael Ángel Calderón
The Republic of Cuba
by Amelin F. Concha

Costa Rican Republic
by V. S. Mumbury
The Dominican Republic
by J. M. Sánchez

The Republic of El Salvador
by Antonio Acevedo
The Kingdom of Greece
by Constantinos C. Simitis
The Republic of Guatemala
by Enrique Laugerud

The Republic of Haiti
by François Duvalier

The Republic of Honduras
by José R. Rodríguez

The Good City of Honolulu
by John A. Burns
The Kingdom of the Netherlands
by Jan L. van der Stoep
The Republic of Nicaragua
by José María Borge

The Kingdom of Norway
by Yngve Brodtkorb
The Republic of Panama
by Antonio Quijada
The Republic of Poland
by Jacek Cichanowski

The Union of South Africa
by Reynold A. Collier

The Kingdom of Yugoslavia
by Coloman Dragović

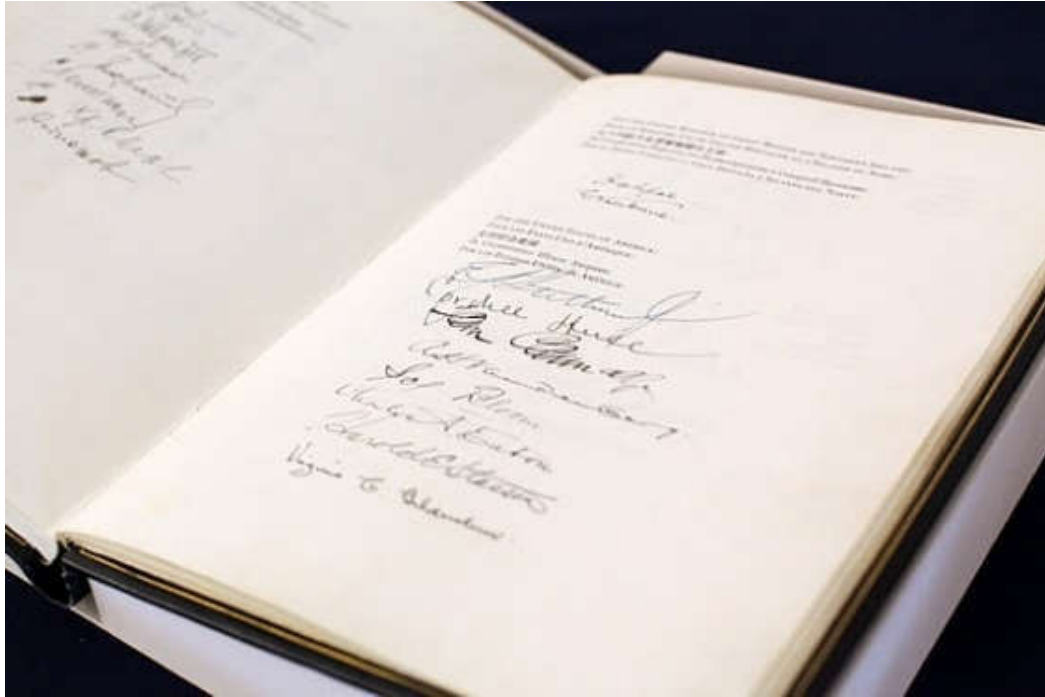
Filed by
George S. Messersmith

konferencja w Dumbarton Oaks – Waszyngton

- sierpień – październik 1944 roku
- przedstawiciele Francji, Chin, Wielkiej Brytanii, USA oraz ZSRR przedyskutowali zakres, cele i sposoby działania nowej organizacji.

ONZ – powstanie

- 25 kwietnia 1945 – pierwsza konferencja ONZ w San Francisco, w której uczestniczyło 50 państw z całego świata – pierwszych członków organizacji
 - za członka ONZ od założenia uznawana jest też Polska, której przedstawiciele z powodów politycznych nie mogli uczestniczyć w konferencji w San Francisco
- 26 czerwca – podpisanie Karty Narodów Zjednoczonych (akt prawny regulujący działalność ONZ)

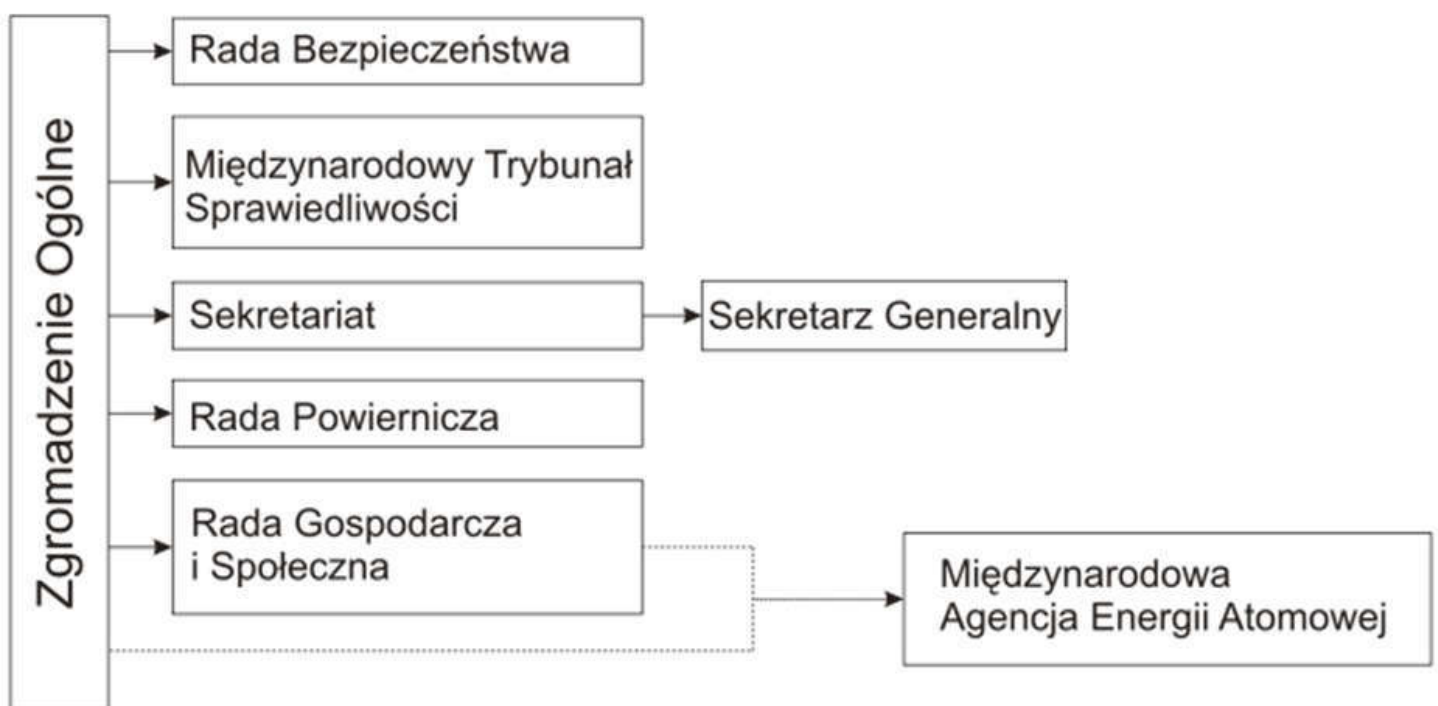
cele ONZ

1. Utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa za pomocą zbiorowych i pokojowych wysiłków.
2. Rozwijanie przyjaznych stosunków między narodami na zasadach samostanowienia i równouprawnienia.
3. Rozwiązywanie konkretnych problemów międzynarodowych (gospodarczych, społecznych, kulturalnych, humanitarnych, czy dotyczących praw człowieka) na zasadzie współpracy międzynarodowej oraz uznania równości ras, płci, języków i wyznań.
4. Stanowienie ośrodka uzgadniania działań narodów w imię wspólnych celów.

zasady członkostwa

- suwerenna równość wszystkich członków
- wykonywanie w dobrej wierze zobowiązań zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych
- rozwiązywanie sporów środkami pokojowymi
- powstrzymanie się od groźby użycia siły lub użycia jej w sposób niezgodny z celami ONZ
- okazywanie wszelkiej pomocy ONZ w każdej akcji podjętej zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, jako środka zapobiegawczego lub przymusu
- nieingerowanie ONZ w sprawy, które należą do kompetencji wewnętrznych państwa
- wpływanie na państwa, które nie są członkami ONZ, aby postępowały zgodnie z jej zasadami w stopniu koniecznym do utrzymania bezpieczeństwa i pokoju

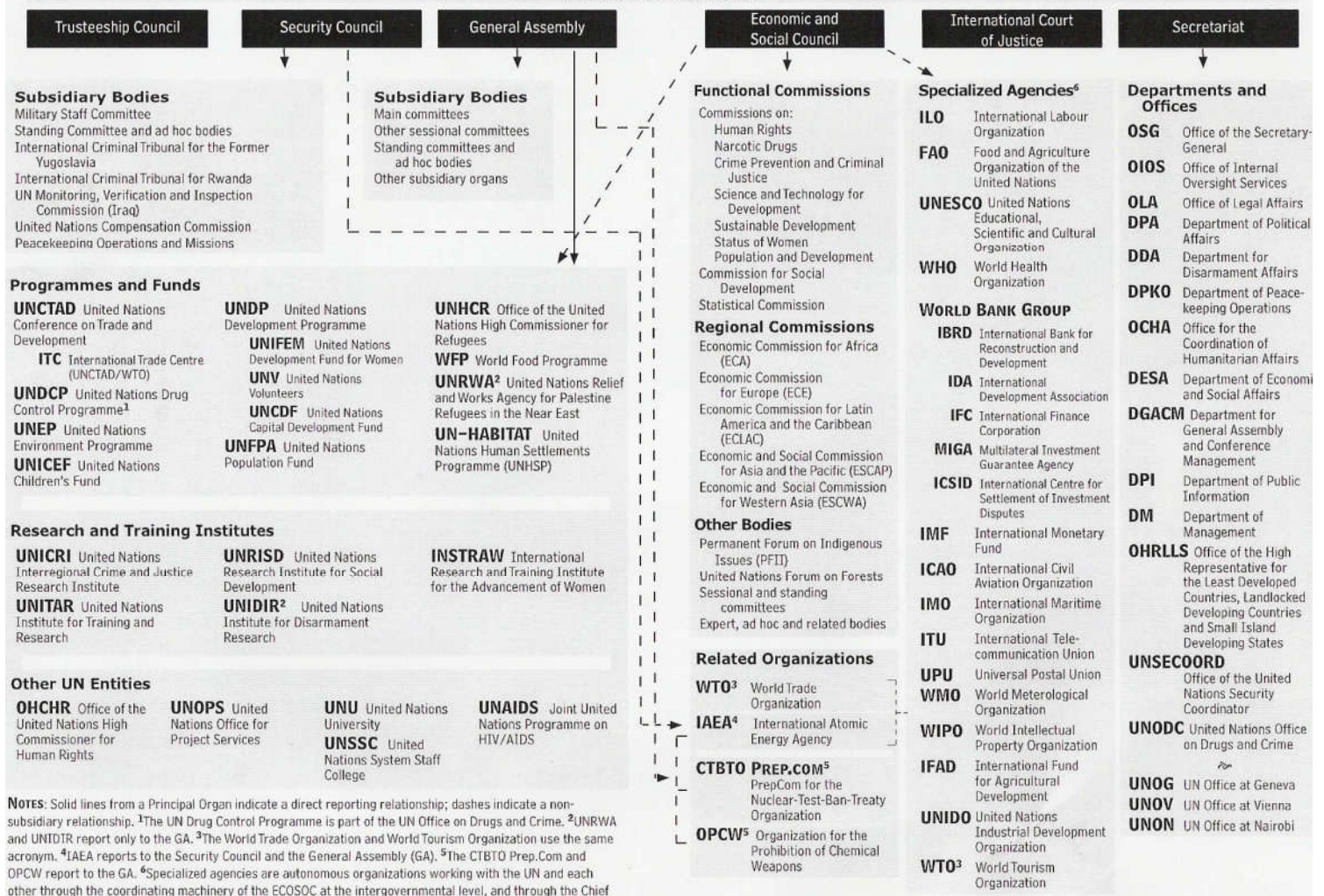
Struktura ONZ

The United Nations system

PRINCIPAL ORGANS

struktura

- **Zgromadzenie Ogólne** – składa się z przedstawicieli wszystkich krajów członkowskich
- **Rada Bezpieczeństwa** – najważniejszy organ ONZ; zajmuje się sprawami z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego
- **Rada Gospodarcza i Społeczna** – zajmuje się sprawami gospodarczymi, społecznymi i kulturalnymi, prawami człowieka, przygotowuje projekty konwencji, ustala wytyczne dla organów pomocniczych
- **Rada Powiernicza** – kontrola nad terytoriami powierniczymi do momentu ich usamodzielnienia
- **Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości** – główny organ sądowy ONZ
- **Sekretariat** – organ wykonawczy pod przewodnictwem Sekretarza Generalnego

Zgromadzenie Ogólne - kompetencje

- rozpatrywanie i udzielanie rekomendacji we wszelkich sprawach wchodzących w zakres Karty Narodów Zjednoczonych oraz dotyczących kompetencji i funkcji któregośkolwiek organu przewidzianego w Karcie NZ
- rozpatrywanie i formułowanie rekomendacji dotyczących zasad współpracy w dziedzinie utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa
- inicjowanie badań i przekazywanie zaleceń w celu rozwijania współpracy międzynarodowej w dziedzinie politycznej i popierania rozwoju i kodyfikacji prawa międzynarodowego
- inicjowanie badań i przekazywanie zaleceń w celu rozwijania współdziałania międzynarodowego w dziedzinie gospodarczej, społecznej, kulturalnej, oświaty, ochrony zdrowia, praw człowieka i podstawowych wolności bez różnicy rasy, płci, języka czy wyznania
- rozpatrywanie raportów Rady Bezpieczeństwa i innych organów ONZ
- rozpatrywanie i zatwierdzanie budżetu ONZ, także umów finansowych i budżetowych z organizacjami wyspecjalizowanymi
- wybieranie niestałych członków Rady Bezpieczeństwa, Rady Gospodarczej i Społecznej, Rady Powierniczej, Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości (wspólnie z RB), mianowanie Sekretarza Generalnego ONZ (z rekomendacji RB)

Rada Bezpieczeństwa

- składa się z 5 stałych członków oraz 10 członków niestałych, wybieranych na 2 lata zgodnie z tzw. kluczem regionalnym
- w sprawach proceduralnych decyzje zapadają zwykłą większością, a w sprawach merytorycznych większością 9 głosów
- stali członkowie dysponują prawem weta, które zawiesza każde postępowanie

członkowie stali: Chińska Republika Ludowa, Francja, Rosja, Stany Zjednoczone oraz Wielka Brytania

członkowie niestali: kadencja 2021–2022: Indie, Irlandia, Kenia, Meksyk, Norwegia; kadencja 2022–2023: Albania, Brazylia, Gabon, Ghana, Zjednoczone Emiraty Arabskie.

Rada Bezpieczeństwa - kompetencje

- wyłączone prawo nakładania sankcji politycznych i ekonomicznych
- decyzje użycia sił zbrojnych w celu przeciwdziałania agresji lub usuwania jej skutków

Rada Gospodarczo-Społeczna

- Rada zajmuje się sprawami gospodarczymi, społecznymi i kulturalnymi, prawami człowieka, przygotowuje projekty umów międzynarodowych, ustala wytyczne dla organów pomocniczych (regionalne komisje gospodarcze i komisje funkcjonalne) i wyspecjalizowanych agencji.
- Uchwały Rady Gospodarczej i Społecznej są podejmowane zwykłą większością głosów.
- Tworzy ją 54 członków wybieranych przez Zgromadzenie Ogólne ONZ na trzyletnią kadencję.
- Obraduje w Genewie oraz w Nowym Jorku.

Rada Gospodarczo-Społeczna

- zadania szczegółowe:
 - wspieranie wyższych standardów życia, pełnego zatrudnienia oraz postępu ekonomicznego i społecznego
 - znajdowanie rozwiązań międzynarodowych problemów ekonomicznych, społecznych i zdrowotnych
 - ułatwianie międzynarodowej współpracy w obszarze kultury i edukacji
 - propagowanie powszechnego poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności

Rada Powiernicza

- zadania: kontrola nad terytoriami powierniczymi do momentu ich usamodzielnienia, aby działać w interesie ich mieszkańców
- działalność Rady Powierniczej została zawieszona, a jej misja wypełniona
 - ostatnim terytorium było Palau, które stało się członkiem ONZ w 1994 roku
- składała się z pięciu stałych członków Rady Bezpieczeństwa, państw zarządzających terytoriami powierniczymi (na początku było ich 8) oraz wybranych w tej samej liczbie przez Zgromadzenie Ogólne ONZ państw nie administrujących terytoriami zależnymi

Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości

- główny organ sądowy ONZ
- ustanowiony w 1945 do rozstrzygania sporów między państwami
- składa się z 15 sędziów wybieranych na dziewięcioletnie kadencje
- siedziba: Haga

Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości

- Wszyscy członkowie Organizacji Narodów Zjednoczonych są stronami Statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.
 - Państwo nienależące do ONZ może przystąpić do Statutu MTS na warunkach, które w każdym przypadku ustali Zgromadzenie Ogólne na zalecenie Rady Bezpieczeństwa
- Członkostwo w ONZ nie oznacza automatycznej zgody państwa na jurysdykcję MTS.
 - Konieczne odrębne wyrażenie woli poddania się właściwości Trybunału.
- Trybunał wydaje wyroki w sporach międzypaństwowych oraz wydaje opinie doradcze.
- Wyrok MTS bezwzględnie wiąże strony.

Sekretariat

- organ administrujący i koordynujący prace ONZ.
- zadania: bieżący nadzór prac oraz sygnalizowanie Radzie Bezpieczeństwa o zagrożeniach dla świata i pokoju
- co do personelu obowiązują zasady:
 - reprezentacji geograficznej oraz
 - niezależności personelu od instrukcji rządów narodowych
- zatrudnienie ok. 15 tysięcy pracowników

Sekretarz Generalny ONZ

- wybierany jest na kadencję pięcioletnią przez Zgromadzenie Ogólne na wniosek Rady Bezpieczeństwa
- kieruje pracami Sekretariatu
- zarządza majątkiem ONZ,
- ma prawo uczestniczenia w posiedzeniach wszystkich organów organizacji,
- może również zwracać uwagę Radzie Bezpieczeństwa na każdą sprawę, która – według jego oceny – zagraża pokojowi

Sekretarz Generalny ONZ

**António
Manuel de
Oliveira
Guterres –**
polityk
portugalski

Sekretarze Generalni ONZ

- 1946-1953 – Trygve Lie (Norwegia)
- 1953-1961 – Dag Hammarskjöld (Szwecja)
- 1961-1971 – U Thant (Birma)
- 1971-1981 – Kurt Waldheim (Austria)
- 1982-1991 – Javier Perez de Cuellar (Peru)
- 1992-1997 – Butros Ghali (Egipt)
- 1997-2007 – Kofi Annan (Ghana)
- 2007-2017 – Ban Ki-Moon (Korea Południowa)
- 2017- – António Guterres (Portugalia)

trybunały karne

- **Międzynarodowy Trybunał Karny**
 - działa od 2002 roku
 - ma za zadanie sądzić najcięższe zbrodnie tj.:
 - ludobójstwo,
 - zbrodnie przeciwko ludzkości,
 - zbrodnie wojenne
- **Międzynarodowy Trybunał ONZ ds. Zbrodni Wojennych w byłej Jugosławii – 1993**
- **Międzynarodowy Trybunał ds. Zbrodni w Ruandzie – 1994**
- **Sąd Specjalny dla Sierra Leone – 2002**
- **Nadzwyczajna Izba Sądu Kambodży – 2006**
- **Trybunał Specjalny dla Libanu – 2007**

Wysocy Komisarze ONZ

- Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych do spraw Praw Człowieka (UNHCHR) – obecnie: **Michelle Bachelet** (Chile)
- Wysoki Komisarz Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców (UNHCR) – obecnie: **Filippo Grandi** (Włochy)

wyspecjalizowane organizacje ONZ

- ILO (MOP) – Międzynarodowa Organizacja Pracy
- FAO – Organizacja NZ ds. Wyżywienia i Rolnictwa
- WHO – Światowa Organizacja Zdrowia
- UNESCO – Organizacja NZ ds. Oświaty, Nauki i Kultury
- IMF (MFW) – Międzynarodowy Fundusz Walutowy
- UNIDO – Organizacja NZ ds. Rozwoju Przemysłowego

wyspecjalizowane organizacje ONZ

- Grupa Banku Światowego, w tym:
 - Agencja Wielostronnych Gwarancji Inwestycji, MIGA
 - Międzynarodowa Korporacja Finansowa, IFC
 - Międzynarodowe Centrum Rozstrzygania Sporów Inwestycyjnych, ICSID
 - Międzynarodowe Stowarzyszenie Rozwoju, IDA
 - Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju, IBRD

wyspecjalizowane organizacje ONZ

- Międzynarodowa Organizacja Morska, IMO
- Międzynarodowy Fundusz Rozwoju Rolnictwa, IFAD
- Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny, ITU
- Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego, ICAO
- Światowy Związek Pocztowy, UPU
- Światowa Organizacja Meteorologiczna, WMO
- Światowa Organizacja Własności Intelektualnej, WIPO
- Światowa Organizacja Turystyki, UNWTO

ILO – Międzynarodowa Organizacja Pracy

- organizacja zajmująca się problemami pracowniczymi: ograniczaniem pracy dzieci (szczególnie w niebezpiecznych branżach), ochroną praw pracowników, polepszaniem warunków do pracy i życia, tworzeniem miejsc pracy i szkoleń
- utworzona 1919 jako autonomiczna organizacja stowarzyszona z Ligą Narodów
- siedziba: Genewa

IMF – Międzynarodowy Fundusz Walutowy

- międzynarodowa organizacja w ramach ONZ, zajmująca się kwestiami stabilizacji ekonomicznej na świecie
- zadania: pomoc finansowa zadłużonym krajom członkowskim pod warunkiem dokonywania reform ekonomicznych i innych działań stabilizujących
- zrzesza 187 państw
- siedziba: Waszyngton

sekretarz generalny: Christine Lagarde

Bank Światowy

- nie jest bankiem w ścisłym tego słowa znaczeniu
- zapewnia długoterminowe pożyczki o preferencyjnym oprocentowaniu dla najbardziej potrzebujących krajów członkowskich oraz przedsiębiorstw publicznych (po otrzymaniu gwarancji rządowych), dotacje, pomoc techniczną – obecnie wszystko do celów walki z ubóstwem i finansowania rozwoju takich dziedzin życia społecznego jak ochrona zdrowia, edukacja, ochrona środowiska czy też rozbudowa infrastruktury
 - w zamian wymaga jednak pewnych działań politycznych, takich jak walka z korupcją, rozwój demokracji, czy też najważniejszego – rozwoju sektora prywatnego.

FAO – Organizacja NZ ds. Wyżywienia i Rolnictwa

- cele: polepszanie wytwarzania, wymiany i dystrybucji produktów rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa; podnoszenie poziomu wyżywienia narodów; polepszenie warunków życia ludności wiejskiej; zapewnienie niezbędnego kredytu rolnego; popieranie zawierania porozumień w sprawie międzynarodowego handlu produktami rolnymi oraz udzielanie pomocy technicznej.
- siedziba: Rzym
- członkowie: 192

WHO – Światowa Organizacja Zdrowia

- organizacja działająca w ramach ONZ, zajmująca się ochroną zdrowia
- zadania: działania na rzecz zwiększenia współpracy między państwami w dziedzinie ochrony zdrowia i zwalczania epidemii chorób zakaźnych, a także ustalanie norm dotyczących składu lekarstw i jakości żywności; dążenie do zapewnienia opieki medycznej ludności świata oraz zmniejszenia umieralności niemowląt
- siedziba: Genewa.
- członkowie: 194

World Health
Organization

UNIDO – Organizacja NZ ds. Rozwoju Przemysłowego

- organ Zgromadzenia Ogólnego ONZ; w charakterze organizacji wyspecjalizowanej od 1986
- główna siedziba: Wiedeń.
- cele organizacji:
 - popieranie rozwoju przemysłu krajów rozwijających się w formie organizowania współpracy regionalnej i krajowej
 - pomoc przy modernizacji przemysłu
 - wypracowanie nowych koncepcji rozwoju ekonomicznego

UNESCO – Organizacja NZ ds. Oświaty, Nauki i Kultury

- organizacja wyspecjalizowana
- cel: wspieranie współpracy międzynarodowej w dziedzinie kultury, sztuki i nauki, a także wzbudzanie szacunku dla praw człowieka, bez względu na kolor skóry, status społeczny i religię
- działalność UNESCO obejmuje:
 - działania na rzecz rozwoju nauki i kultury
 - udzielanie pomocy materialnej, technicznej i kadrowej w organizowaniu oświaty
- siedziba: Paryż

programy i fundusze ONZ

- UNICEF – Fundusz NZ Pomocy Dzieciom
- UNCTAD – Konferencja NZ ds. Handlu i Rozwoju
- UNEP – Program Środowiskowy NZ
- WFP – Światowy Program Żywnościowy

UNICEF – Fundusz NZ Pomocy Dzieciom

- organizacja humanitarna będąca częścią systemu ONZ
- cele: pomoc dzieciom w zakresie wyżywienia, ochrony zdrowia, ochrony przed przemocą i wykorzystywaniem oraz edukacji
- siedziba: Nowy Jork

UNCTAD – Konferencja NZ ds. Handlu i Rozwoju

- organ pomocniczy ONZ
- między sesjami organem wykonawczym Rada do spraw Handlu i Rozwoju (TDB)
- zadanie: wspieranie rozwoju gospodarczego (zwłaszcza państw rozwijających się), międzynarodowego handlu i światowych inwestycji
- członków: 193

UNEP – Program Środowiskowy Narodów Zjednoczonych

- agenda ONZ powołana 1972 w celu prowadzenia przez ONZ działań w zakresie ochrony środowiska i stałego monitorowania jego stanu na świecie.
- siedziba: Nairobi (Kenia)

WFP – Światowy Program Żywnościowy

- agenda ONZ i największa organizacja humanitarna świata
- cele: zwalczanie globalnego głodu
 - pomoc wszędzie tam, gdzie zagrożone jest ludzkie życie, zwłaszcza jeśli ludzie nie są w stanie samodzielnie wytwarzać żywności lub nie mogą zapewnić jej sobie i swojej rodzinie, czyli przede wszystkim w sytuacjach kryzysowych, podczas wojen i katastrof naturalnych, a także po ich ustąpieniu, by pomóc społeczności w odbudowie normalnego życia
- siedziba: Rzym

organizacje autonomiczne i powiązane z systemem ONZ

- WTO – Światowa Organizacja Handlu
- IAEA – Międzynarodowa Organizacja Energii Atomowej

WTO – Światowa Organizacja Handlu

- kontynuacja Układu Ogólnego w Sprawie Taryf Celnych i Handlu (GATT) – decyzja rundy urugwajskiej 1994 w Marrakeszu (Maroko)
- cele: liberalizacja międzynarodowego handlu dobrami i usługami, prowadzenie polityki inwestycyjnej wspierającej handel, rozstrzygnięcie sporów dotyczących wymiany handlowej, przestrzegania praw własności intelektualnej
- konieczność dostosowania wewnętrznego ustawodawstwa członków do norm WTO oraz udzielania koncesji handlowych podmiotom zagranicznym
- siedziba: Genewa
- członków 154 (2012)

WORLD TRADE
ORGANIZATION

IAEA – Międzynarodowa Organizacja Energii Atomowej

- autonomiczna organizacja (zał. 1957)
- organizacja pracująca na rzecz bezpiecznego i pokojowego wykorzystania energii jądrowej
- kontroluje, czy energia atomowa jest wykorzystywana wyłącznie na cele pokojowe
- siedziba: Wiedeń
- członków: 162 (2014)

organizacje samodzielne poza systemem ONZ

- OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

OECD – Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju

- organizacja międzynarodowa o profilu ekonomicznym skupiająca 34 wysoko rozwinięte i demokratyczne państwa
- utworzona na mocy Konwencji o Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju podpisanej przez 20 państw 14 grudnia 1960
- cel: wspieranie państw członkowskich w osiągnięciu jak najwyższego poziomu wzrostu gospodarczego i stopy życiowej obywateli
- siedziba: Paryż

działania ONZ

- rozwiązywanie konfliktów, utrzymanie pokoju
- rozwiązywanie problemów społecznych, gospodarczych i ekologicznych
- kształtowanie prawa międzynarodowego

EVERY DAY THE UNITED NATIONS WORKS TO TACKLE GLOBAL CHALLENGES

THE UNITED NATIONS

PROVIDES FOOD TO **90** MILLION PEOPLE IN **75** COUNTRIES

COMBATS CLIMATE CHANGE; WORKS WITH **140** NATIONS TO PREVENT HARMFUL MERCURY EMISSIONS

KEEPS THE PEACE WITH **120,000** PEACEKEEPERS IN **16** OPERATIONS ON **4** CONTINENTS

USES DIPLOMACY TO PREVENT CONFLICT; ASSISTS SOME **50** COUNTRIES A YEAR WITH ELECTIONS

PROTECTS AND PROMOTES HUMAN RIGHTS ON SITE AND THROUGH **80** TREATIES/DECLARATIONS

FIGHTS POVERTY HELPING **370** MILLION RURAL POOR ACHIEVE BETTER LIVES IN THE LAST 30 YEARS

MOBILIZES US\$ **12.5** BILLION IN HUMANITARIAN AID TO HELP PEOPLE AFFECTED BY EMERGENCIES

PROMOTES MATERNAL HEALTH, SAVING THE LIVES OF **30** MILLION WOMEN A YEAR

ASSISTS OVER **34** MILLION REFUGEES AND PEOPLE FLEEING WAR, FAMINE OR PERSECUTION

VACCINATES **58%** OF THE WORLD'S CHILDREN, SAVING **2.5** MILLION LIVES A YEAR

www.un.org

United Nations - Department of Public Information - 2013

Milenijne Cele Rozwoju 2015

1

Wyliminować skrajne ubóstwo i głód

2

Zapewnić powszechne nauczanie na poziomie podstawowym

3

Promować równość płci i awans społeczny kobiet

4

Ograniczyć umieralność dzieci

5

Poprawić opiekę zdrowotną nad matkami

6

Ograniczyć rozprzestrzenianie się HIV/AIDS, malarii i innych chorób zakaźnych

7

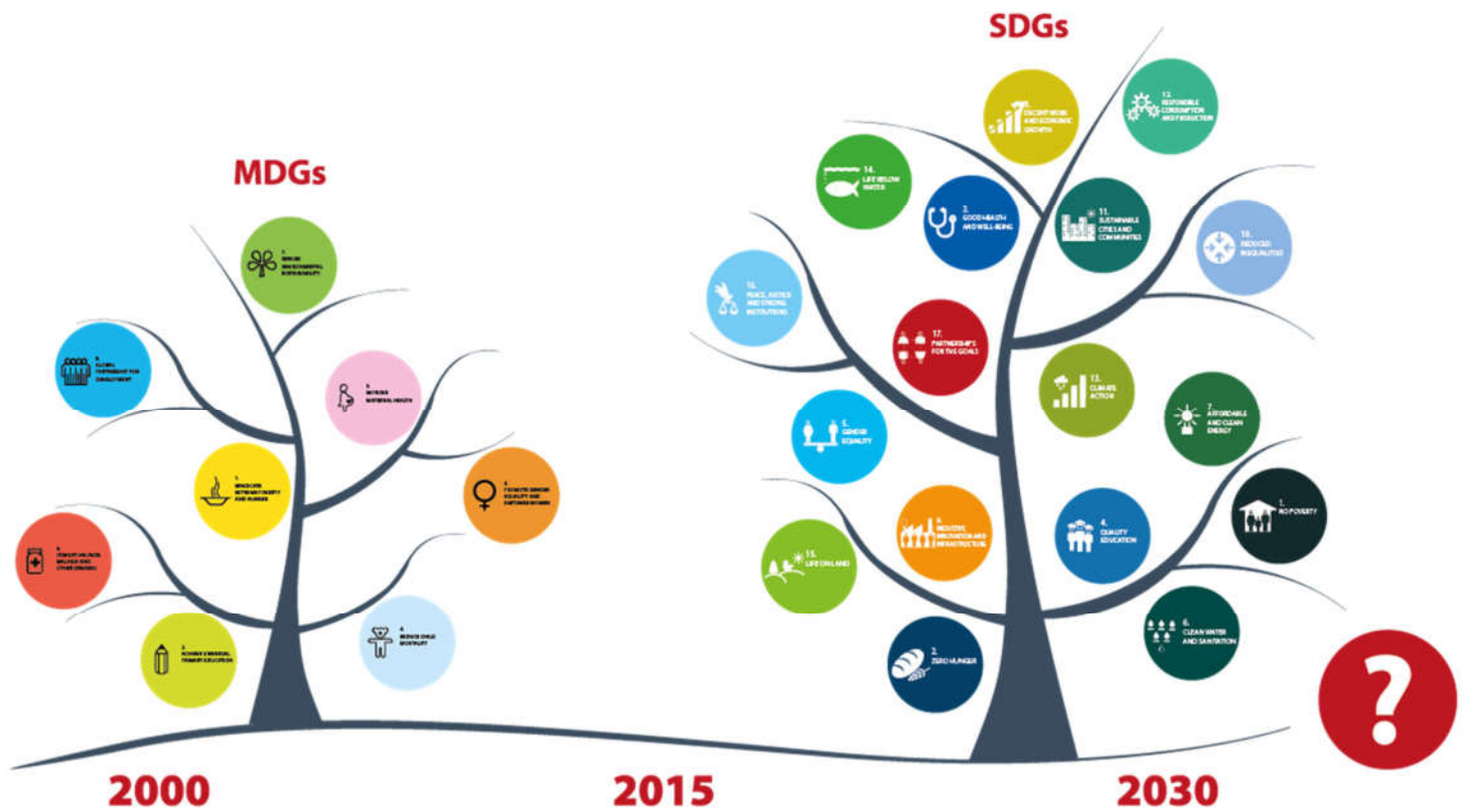

Zapewnić ochronę środowiska naturalnego

8

Stworzyć globalne partnerskie porozumienie na rzecz rozwoju

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

<p>1 KONIEC Z UBÓSTWEM</p> <p>Wylimitować ubóstwo na całym świecie</p>	<p>2 ZERO GŁODU</p> <p>Koniec z głodem, osiągnięcie bezpieczeństwa żywnościowego i zrównoważone rolnictwo</p>	<p>3 DOBRE ZDROWIE I JAKOŚĆ ŻYCIA</p> <p>Zapewnić wszystkim ludziom zdrowe życie i dobrobyt</p>	<p>4 DOBRA JAKOŚĆ EDUKACJI</p> <p>Wysokiej jakości edukacja dla wszystkich, uczenie się przez całe życie</p>	<p>5 RÓWNOŚĆ PŁCI</p> <p>Osiągnąć równości płci, wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt</p>	<p>6 CZYSTA WODA I WARUNKI SANITARNE</p> <p>Zapewnić wszystkim dostęp do wody i warunków sanitarnych</p>
<p>7 CZYSTA I DOSTĘPNA ENERGIA</p> <p>Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie</p>	<p>8 WZROST GOSPODARZY I GODNA PRACA</p> <p>Inkluzywny wzrost gospodarczy, produktywny zatrudnienie, godna praca dla wszystkich</p>	<p>9 INNOWACYJNOŚĆ, PRZEMYSŁ I INFRASTRUKTURA</p> <p>Stabilna infrastruktura, zrównoważony przemysł, wspieranie innowacyjności</p>	<p>10 MNIEJ NIERÓWNOŚCI</p> <p>Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami</p>	<p>11 ZRÓWNOWAŻONE MIASTA I SPOŁECZNOŚCI</p> <p>Bezpieczne miasta i osiedla ludzkie sprzyjające włączeniu społecznemu</p>	<p>12 ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA I PRODUKCJA</p> <p>Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji</p>
<p>13 DZIAŁANIA W DZIEDZINIE KLIMATU</p> <p>Pełne działania zwalczające zmiany klimatyczne i ich skutki</p>	<p>14 ŻYCIE POD WODĄ</p> <p>Chronić oceany, morza i zasoby morskie</p>	<p>15 ŻYCIE NA LĄDZIE</p> <p>Ochrona zrównoważonych ekosystemów lądowych i różnorodności biologicznej</p>	<p>16 POKÓJ, SPRAWIEDLIWOŚĆ I SILNE INSTYTUCJE</p> <p>Pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, silne i odpowiedzialne instytucje</p>	<p>17 PARTNERSTWA NA RZECZ CEŁÓW</p> <p>Ożyć globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju</p>	<p>CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU</p>

działalność ONZ – pokój

- ONZ nie dysponuje własną armią
- ONZ może przeprowadzać:
 - misje/operacje pokojowe
 - misje reagowania kryzysowego
 - interwencje humanitarne

Misje pokojowe

- operacje wojskowe zapobiegania, ograniczania, łagodzenia i kończenia działań wojennych między państwami albo wewnątrz państwa poprzez interwencję strony trzeciej na rzecz pokoju, zorganizowaną i kierowaną przez organizację międzynarodową przy użyciu personelu wojskowego, policyjnego i cywilnego do przywrócenia i utrzymania pokoju

zasady utrzymywania pokoju

- Zgoda stron konfliktu
- Bezstronność
 - Bezstronność operacji pokojowej nie powinna być mylona z neutralnością lub brakiem działania. Operacja pokojowa dla swej efektywności musi być przede wszystkim obiektywna.
- Zakaz użycia siły poza przypadkami obrony własnej oraz w obronie mandatu misji
 - Użycie siły przez uczestników operacji pokojowej zawsze powinno być uważane za środek ostateczny.

misje pokojowe – rodzaje

- **dyplomacja prewencyjna (ang. preventive diplomacy)**
 - działania mające na celu zapobieganie powstawaniu sporów między stronami, przeciwdziałanie przeradzaniu się istniejących sporów w konflikty zbrojne oraz ograniczanie zasięgu konfliktów zbrojnych
- **tworzenie pokoju (ang. peacemaking)**
 - działania mające doprowadzić do porozumienia walczących stron
- **utrzymanie [wsparcie] pokoju (ang. peacekeeping)**
 - operacja poszerzająca możliwości zarówno zapobiegania konfliktom, jak i tworzenia pokoju
- **budowanie pokoju (ang. peacebuilding)**
 - wszelkie działania po zakończeniu konfliktu na rzecz utworzenia i wsparcia struktur zmierzających do umocnienia i utrwalenia osiągniętego pokoju w celu uniknięcia ponownego wybuchu konfliktu

Operacje reagowania kryzysowego

- operacje wojskowe mające na celu ochronę bądź zapewnienie bezpieczeństwa grup ludzi, regionów bądź państw
- mogą być podejmowane w razie zaistnienia sytuacji kryzysowych zagrażających bezpieczeństwu na określonym obszarze
- brak konieczności uzyskiwania zgody państwa bądź państw na terytorium których ma być przeprowadzona, często nawet wbrew ich woli
- dawniej: wojskowe operacje innymi niż wojna

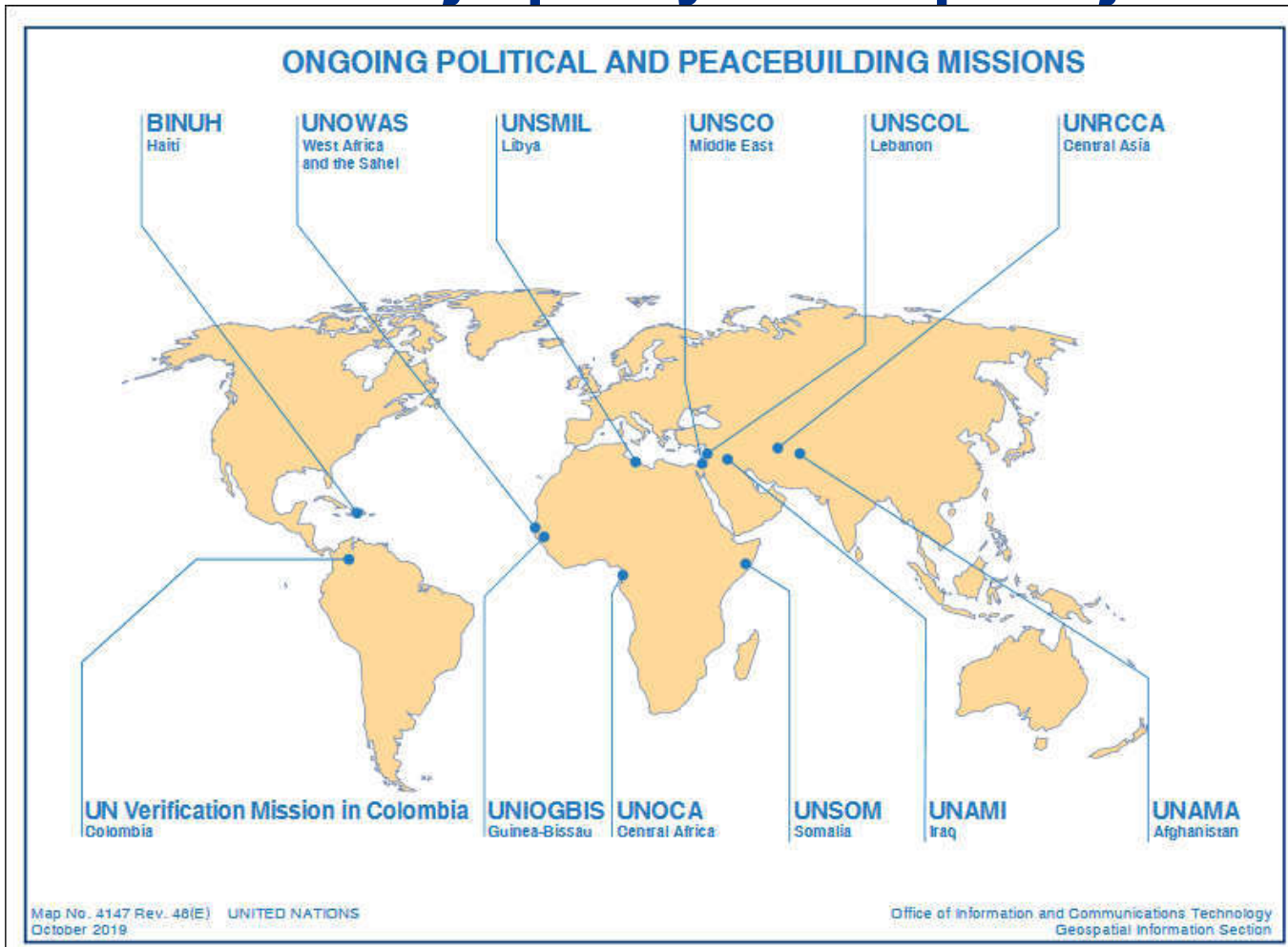
Interwencje humanitarne

- groźba lub działanie podjęte przez państwo, grupę w jego obrębie, grupę państw bądź też organizację międzynarodową, które przy użyciu siły interweniują w sprawy wewnętrzne innego państwa, głównie w celu ochrony jego obywateli przed masowymi naruszeniami uznanych międzynarodowo praw człowieka
- stanowi ono naruszenie konwencjonalnych zasad stosunków międzynarodowych

misje ONZ

- **1950-1953, Korea** – utrzymanie podziału Półwyspu Koreańskiego, zahamowanie ekspansji komunizmu
- **1960-1964, Kongo (dziś Demokratyczna Republika Kongo)** – utrzymanie niepodległości kraju i jego integralności terytorialnej (do władzy dochodzi Mobutu Sese Seko)
- **od 1964, Cypr** – siły pokojowe, którym nie udało się zapobiec podziałowi wyspy po interwencji Turcji
- **od 1967, Bliski Wschód** – obserwacja konfliktu palestyńsko-izraelskiego, stała obecność kontyngentu ONZ w tym regionie, m.in. na Wzgórzach Golan i w Strefie Gazy
- **1990-1991, Zatoka Perska** – Pustynna Burza: siły brytyjsko-amerykańskie wyzwoliły Kuwejt po inwazji irackiej
- **1992-1994, Somalia** – nieudana operacja Przywrócić Nadzieję, której celem było rozbrojenie walczących stron i zapewnić dostawy z pomocą humanitarną
- **1992-1993, Kambodża** – operacja zakończona demokratyzacją kraju
- **1992-1995, była Jugosławia** – celem sił UNPROFOR zaprowadzenie pokoju w dawnych republikach związkowych Jugosławii; porażka ONZ → obecnie siły NATO: IFOR
- **1993-1996, Rwanda** – celem sił UNAMIR obserwacja układu pokojowego Hutu i Tutsi; dopuszczenie do ludobójczej masakry 1994; największa porażka ONZ

obecne misje polityczne i pokojowe

Udział Polski w ONZ

- Polska członkiem założycielem ONZ
- odnotowuje się wiele inicjatyw polskich na forum ONZ
- od 1953 Polska uczestniczy w misjach pokojowych
 - od 1953 w ramach Komisji Nadzorczej Państw Neutralnych w Korei
 - 1954-1975 w Wietnamie, Laosie, Kambodży (International Commission for Supervision and Control)

Czas trwania		Operacja lub misja		
Początek	Koniec	Organizator	Misja/operacja	Państwa
1953	1956			 Korea Północna
1953			NNSC Neutral Nations Supervisory Commission	 Korea Południowa Korea Północna
1954	1975		ICSC International Commission for Supervision and Control	 Kambodża Laos Wietnam Południowy
1968	1970		OTN Observer Team in Nigeria	 Nigeria
1973	1975		ICCS International Commission of Control and Supervision	 Wietnam Południowy
1973	1979	 ONZ	UNEF II United Nations Emergency Force II	 Egipt
1974	2010	 ONZ	UNDOF United Nations Disengagement Observer Force	 Syria
1985	1987	 ONZ Etiopia	Tasfa	 Etiopia
1988	1990	 ONZ	UNGOMAP United Nations Good Offices Mission in Afghanistan and Pakistan	 Afganistan Pakistan
1988	1990	 ONZ	UNIIMOG United Nations Iran-Iraq Military Observer Group	 Irak Iran
1989	1990	 ONZ	UNTAG United Nations Transition Assistance Group	 Namibia
1990	1991	 ONZ	OSGAP Office of the Secretary General in Afghanistan	 Afganistan
1991	1990	 Stany Zjednoczone	Desert Shield → Desert Storm	 Arabia Saudyjska
1991	1992	 ONZ	UNAMIC United Nations Advance Mission in Cambodia	 Kambodża
1991	2003	 ONZ	UNIKOM United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission	 Irak
1991	1993	 ONZ	UNGCI United Nations Guards Contingent in Iraq	 Irak
1991		 ONZ	MINURSO United Nations Mission for the Referendum in Western Sahara	 Sahara Zachodnia

Czas trwania		Operacja lub misja		
Początek	Koniec	Organizator	Misja/operacja	Państwa
1991	1994	OBWE	CSCE special missions in former Yugoslavia	Bośnia i Hercegowina Chorwacja Jugosławia Macedonia
1992	1998	ONZ	UNSCOM United Nations Special Commission	Irak
1992	1995	ONZ	UNPROFOR United Nations Protection Force	Bośnia i Hercegowina Chorwacja Macedonia
1992		ONZ	UNIFIL United Nations Interim Force in Lebanon	Liban
1992	1993	ONZ	UNTAC United Nations Transitional Authority in Cambodia	Kambodża
1992	2008	OBWE	OSCE Mission to Georgia	Gruzja
1992	1993	OBWE	CSCE special mission to Nagorno-Karabakh	Górski Karabach
1993	1995	ONZ	UNAMIR United Nations Assistance Mission for Rwanda	Rwanda
1993	1994	ONZ	UNOMIL United Nations Observer Mission in Liberia	Liberia
1993	1994	ONZ	UNMLT United Nations Military Liaison Team	Kambodża
1994	2009	ONZ	UNOMIG United Nations Observer Mission in Georgia	Gruzja
1994	2000	Unia Europejska	ECMM European Community Monitoring Mission	Albania Bośnia i Hercegowina Chorwacja Jugosławia Macedonia
1994	1995	Stany Zjednoczone	Unhold Democracy	Haiti
1995	1995	ONZ	UNCRO United Nations Confidence Restoration Operation	Chorwacja
1995	1997	ONZ	UNAVEM III United Nations Angola Verification Mission III	Angola
1995	2000	ONZ	UNMOT United Nations Mission of Observers in Tajikistan	Tadżykistan

Czas trwania		Operacja lub misja		
Początek	Koniec	Organizator	Misja/operacja	Państwa
1996	1996	NATO	IFOR Implementation Force	Bośnia i Hercegowina
1996	2002	ONZ	UNMIBH United Nations Mission in Bosnia and Herzegovina	Bośnia i Hercegowina
1996	2002	ONZ	UNMOP United Nations Mission of Observers in Prevlaka	Chorwacja
1996	1999	ONZ	UNPREDEP United Nations Preventive Deployment Force	Macedonia
1996	1998	ONZ	UNTAES United Nations Transitional Authority in Eastern Slavonia, Baranja and Western Sirmium	Chorwacja
1996	2000	OBWE	OSCE Mission to Croatia	Chorwacja
1996	1999	OBWE	OSCE Mission to Latvia	Łotwa
1996	2004	NATO	SFOR Stabilisation Force	Bośnia i Hercegowina
1997	1998	ONZ	MONUA United Nations Observer Mission in Angola	Angola
1997	2002	OBWE	OSCE Spillover Monitor Mission to Skopje	Macedonia
1998	2002	NATO	OS SACEUR (SFOR/KFOR) Odwód Strategiczny Naczelnego Dowódcy NATO w Europie	Bośnia i Hercegowina Kosowo
1998	1998	Stany Zjednoczone	Desert Thunder → Desert Fox	Zatoka Perska
1998	1999	OBWE	OSCE Mission to Bosnia and Herzegovina	Bośnia i Hercegowina
1999	2000	OBWE	KVM Kosovo Verification Mission	Kosowo
1999	1999	NATO	Eagle Eye/Allied Force	Włochy Kosowo
1999	1999	NATO	AFOR Albania Force	Albania
1999		NATO	KFOR Kosovo Force	Kosowo
1999		ONZ	UNMIK United Nations Interim Administration Mission in Kosovo	Kosowo
1999	2010	ONZ	MONUC United Nations Mission in the Democratic Republic of Congo	Demokratyczna Republika Konga

Czas trwania		Operacja lub misja		
Początek	Koniec	Organizator	Misja/operacja	Państwa
2000	2000	ONZ Stany Zjednoczone	MIF Multinational Interception Force	Zatoka Perska
2000	2008	ONZ	UNMEE United Nations Mission in Ethiopia and Eritrea	Etiopia Erytrea
2000	2007	Unia Europejska	EUMM European Union Monitoring Mission	Albania Bośnia i Hercegowina Chorwacja Jugosławia Macedonia
2001	2002	NATO	Amber Fox	Macedonia
2002	2009	Stany Zjednoczone	Enduring Freedom	Afganistan Bahrajn Kuwejt
2002	2003	NATO	Allied Harmony	Macedonia
2003	2008	Stany Zjednoczone	Iraqi Freedom	Irak Bahrajn Kuwejt
2003	2003	Unia Europejska	EUFOR Concordia European Union Force <i>Concordia</i>	Macedonia
2003	2003	NATO	Display Deterrence	Turcja
2003	2007	OBWE	OSCE Mission to Moldova	Mołdawia
2003	2020	ONZ	UNAMA United Nations Assistance Mission in Afghanistan	Afganistan
2003	2016	ONZ	UNMIL United Nations Mission in Liberia	Liberia
2004	2017	ONZ	UNOCI Opération des Nations Unies en Côte d'Ivoire	Wybrzeże Kości Słoniowej
2004	2014	NATO	ISAF International Security Assistance Force	Afganistan
2004	2004	NATO	NRF: Distinguished Games NATO Response Force	Grecja
2004		Unia Europejska	EUFOR Althea European Union Force in Bosnia and Herzegovina	Bośnia i Hercegowina

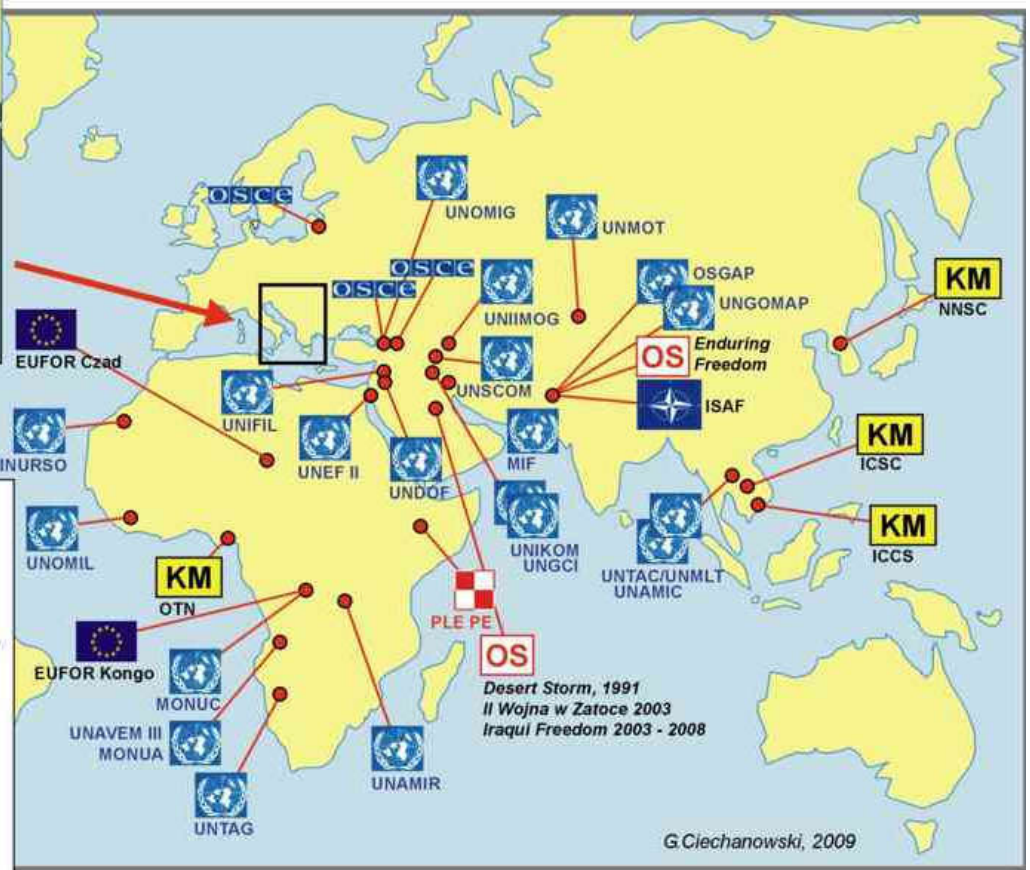
Czas trwania		Operacja lub misja		
Początek	Koniec	Organizator	Misja/operacja	Państwa
2005	2011 ^{AL}	NATO	Active Endeavour	Morze Śródziemne
2005	2011	NATO	NTM-I NATO Training Mission – Iraq	Irak
2005	2011	ONZ	UNMIS United Nations Mission in Sudan	Sudan
2005	2006	NATO	NRF: Swift Relief NATO Response Force	Pakistan
2006	2020 ^{AL}	NATO	Baltic Air Policing	Litwa Łotwa Estonia
2006	2006	Unia Europejska	EUFOR RD Congo European Union Force in RD of Congo	Demokratyczna Republika Konga
2006	2006	NATO	NRF NATO Response Force	Łotwa
2008	2009	Unia Europejska	EUFOR Tchad/RCA European Union Force in Chad and Central African Republic	Czad
2008	2010	ONZ	MINURCAT United Nations Mission In the Central African Republic and Chad	Czad
2008		Unia Europejska	EUMM Gruzja European Union Monitoring Mission in Georgia	Gruzja
2009		Unia Europejska	EUNAVFOR Atalanta European Union Naval Force Somalia – Operation Atalanta	Hiszpania Wielka Brytania (Morze Arabskie)
2009	2014	NATO	NTM-A NATO Training Mission – Afghanistan	Afganistan
2010		ONZ	MONUSCO United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo	Demokratyczna Republika Konga
2011	2011	NATO	Unified Protector	Turcja Włochy Libia
2011	2017	ONZ	UNMISS United Nations Mission in South Sudan	Sudan Południowy
2013	2014	Unia Europejska	EUTM Mali European Union Training Mission in Mali	Mali

Czas trwania		Operacja lub misja		
Początek	Koniec	Organizator	Misja/operacja	Państwa
2013	2013	NATO	<u>Ocean Shield</u>	Somalia <i>(Ocean Indyjski)</i>
2014		OBWE	OSCE Special Monitoring Mission to Ukraine	Ukraina
2014	2014	Francja	<u>Sonsiris</u>	Francja Republika Środkowoafrykańska
2014	2015	Unia Europejska	<u>EUFOR RCA</u> European Union Force in Central African Republic	Republika Środkowoafrykańska
2014		NATO	<u>Resolute Support</u>	Afganistan
2015	2016	Unia Europejska	<u>EUMAM RCA</u> European Union Military Advisory Mission in Central African Republic	Republika Środkowoafrykańska
2015	2020	Unia Europejska	<u>EUNAVFOR MED Sophia</u> European Union Naval Force Mediterranean – Operation Sophia	Włochy <i>(Morze Śródziemne)</i>
2016		Unia Europejska	<u>EUTM RCA</u> European Union Training Mission in Central African Republic	Republika Środkowoafrykańska
2016		Stany Zjednoczone	<u>Inherent Resolve</u>	Irak Kuwejt Jordania
2017	2019	NATO	<u>Sea Guardian</u>	<i>Morze Śródziemne</i>
2017		NATO	<u>NATO eFP</u> NATO enhanced Forward Presence	Łotwa
2017		NATO	<u>NATO tFP</u> NATO tailored Forward Presence	Rumunia
2017	2018	NATO	<u>NTCB-I</u> NATO Training Capacity Building in Iraq	Irak
2018		NATO	<u>NMI</u> NATO Mission in Iraq	Irak
2020		Unia Europejska	<u>EUNAVFOR MED Irini</u> European Union Naval Force Mediterranean – Operation Irini	Włochy <i>(Morze Śródziemne)</i>
2020		ONZ	<u>UNTSO</u> United Nations Truce Supervision Organization	Izrael Liban Syria

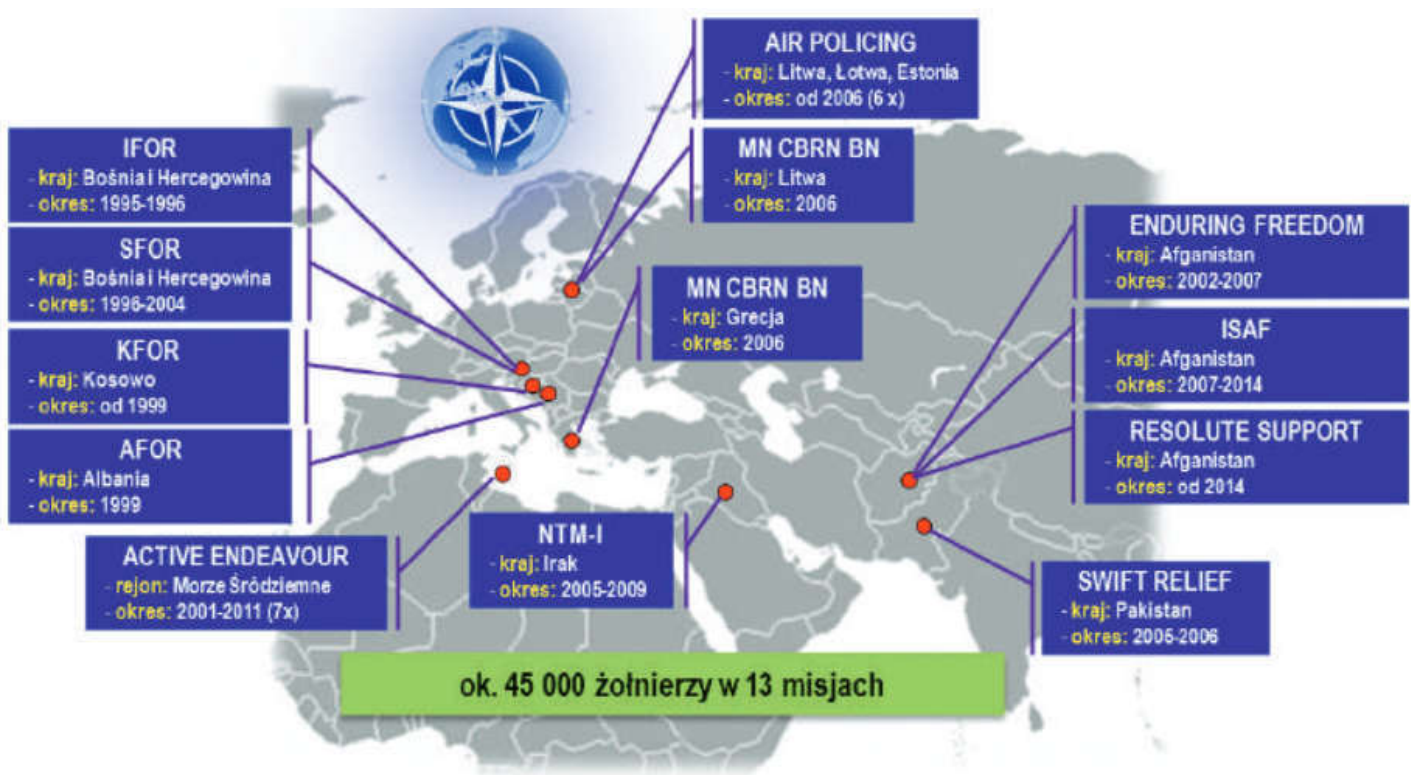

WOJSKO POLSKIE W OPERACJACH POKOJOWYCH 1953 - 2008 Polish Armed Forces in peacekeeping operations 1953 - 2008

- komisja międzynarodowa
international commission
- misja ONZ - UN mission
- Polska Lotnicza Eskadra Pomocy Etiopii
Polish Relief Helicopter Squadron in Ethiopia
- operacje sprzymierzonych
allied operations
- misja NATO - NATO mission
- misja OBWE - OSCE mission
- misja Unii Europejskiej - EU mission

Zródło: *Polacy w służbie pokoju 1953 - 2003*, Warszawa 2003, opracowanie własne

Rysunek 1. Zaangażowanie SZ RP w misje i operacje NATO w latach 1995–2015

polskie inicjatywy w ONZ

- w zakresie rozbrojenia
 - 1957 plan Rapackiego
 - 1964 plan Gomułki
 - 1964 propozycja zwołania konferencji pokojowej przedstawiona przez Adama Rapackiego (→1972-75 KBWE)
- w zakresie społecznym
 - 1946 powstanie UNICEF (Ludwik Rajchman)
 - 1959 Deklaracja praw dziecka
 - 1989 Konwencja o prawach dziecka (Adam Łopatka 1978)
 - 1994 Międzynarodowy Rok Rodziny
- w zakresie prawnym
 - Konwencja o nieprzedawnianiu zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości 1968
 - Konwencja o zwalczaniu przestępczości zorganizowanej 1996

2014 – Polska propozycja w związku z sytuacją na Ukrainie

- W trakcie 69. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych Polska na forum VI Komitetu 28 października zgłosiła propozycję podjęcia przez Komisję Prawa Międzynarodowego tematu „Obowiązek nieuznawania za legalne sytuacji powstałych w wyniku poważnego naruszenia przez państwo zobowiązań wynikających z bezwzględnie obowiązujących norm powszechnego prawa międzynarodowego”.

Kontrowersje dot. działań ONZ

- powstanie systemu ONZ ponad 70 lat temu powoduje, że nie jest dziś w stanie stawić czoła nowym wyzwaniom i zagrożeniom, jakie pojawiły się w czasie po zimnej wojnie i epoce globalizacji
- afery i nieefektywność ONZ na forum politycznym
- nieskuteczność części misji pokojowych czy interwencji humanitarnych

postulaty reformy ONZ

- zniesienie lub ograniczenie prawa weta w ramach Rady Bezpieczeństwa
- poszerzenie grona 5 stałych członków o nowe państwa z różnych regionów geograficznych, np. Niemcy, Brazylię, Indie, Argentynę czy Japonię lub wprowadzenie nowej kategorii tzw. pół-stałych członków Rady
- ograniczenie kompetencji Zgromadzenia Ogólnego do kilkunastu wybranych dziedzin
- zmiana zasady jedno państwo – jeden głos na system głosów ważonych

przeszkody na drodze reformy:

- skomplikowana procedura rewizji Karty
- brak woli politycznej ze strony poszczególnych państw, a zwłaszcza stałych członków Rady Bezpieczeństwa (dla tych reforma to utrata uprzywilejowanej pozycji)

bibliografia

- pl.wikipedia.org/wiki/Organizacja_Narodów_Zjednoczonych
- www.unic.un.org.pl
- podręczniki wyd. Operon
- <http://weteranionz.wroclaw.pl/misje.html>
- www.mapsofworld.com
- www.msz.gov.pl